

Børgefjellsenteret AS
c/o Røyrvik Regnskapskontor, Tjønnvikveien 512
7898 LIMINGEN

Att.:

Saksbehandler: Trond Østerås,
Vår ref.: 24/287-9
Deres ref.:
Dato: 10.05.2024

Tilsynsrapport med vedtak

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et uanmeldt tilsyn hos Børgefjellsenteret den 23. februar 2024. Et oppsummeringsmøte ble avholdt 1. mars 2024. Virksomheten fikk 5. mars 2023 pålegg om innsending av dokumentasjon som følge av tilsynet, og virksomheten svarte på dette den 11. mars 2024.

Vårt revisjonslag bestod av Trond Østerås (tilsynsleder) og Eskil Lorås (medrevisor).

Tilsynet avdekte en del kritiske forhold rundt driften av taubaneanlegget, bl.a. knyttet til tekniske forhold og bemanning. De mest kritiske tekniske forholdene ble utbedret på stedet.

Vi har ikke mottatt uttalelse til utkast til tilsynsrapport.

Tilsynsrapporten inneholder fem vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om utarbeidelse av et sikkerhetsstyringssystem

Børgefjellsenteret AS må etablere og ta i bruk et sikkerhetsstyringssystem som beskriver:

- hvem som har myndighet til å fatte beslutninger av betydning for sikkerheten
- systemet for avvikshåndtering
- hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres
- oppdaterte instruksjoner for sikker drift
- instruksjoner for
 - kontroll
 - vedlikehold

- kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonellet, inkludert krav til førstehjelps- og redningskompetanse
- beredskapsplan for nødsituasjoner og andre situasjoner som kan true sikkerheten

Dokumentasjonen på virksomhetens oppdaterte sikkerhetsstyringssystem må sendes oss innen **30. august 2024**.

Hva regelverket sier

Taubaneverksamheten skal ha et sikkerhetsstyringssystem. Formålet med sikkerhetsstyringssystemet skal være å styre virksomheten for å kunne drive sikkert (forskrift om taubaner, § 2-12).

Sikkerhetsstyringssystemet skal være dokumentert og kjent av alt driftspersonell. Dokumentasjonen skal være på norsk, og tilpasset arten og omfanget av den aktuelle virksomheten og skal inneholde bestemmelsene som er nødvendige for å ha kontroll på risikoen forbundet med virksomheten. Dette er beskrevet i forskriftens § 2-13, sammen med en beskrivelse av hva sikkerhetsstyringssystemet minst skal inneholde:

- hvem som har myndighet til å fatte beslutninger av betydning for sikkerheten
- systemet for avvikshåndtering
- hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres.
- instruks for
 - sikker drift
 - kontroll
 - vedlikehold
- kompetanse- og opplæringskrav for driftspersonellet, inkludert krav til førstehjelps- og redningskompetanse
- beredskapsplaner for nødsituasjoner og andre situasjoner som kan true sikkerheten
- dokumentasjon som inneholder oversikt over tekniske data og driftsdata, journaler over reparasjoner, ombygginger, undersøkelser, prøvinger og kontroller, og rapporter fra disse

Hva vi fant under tilsynet

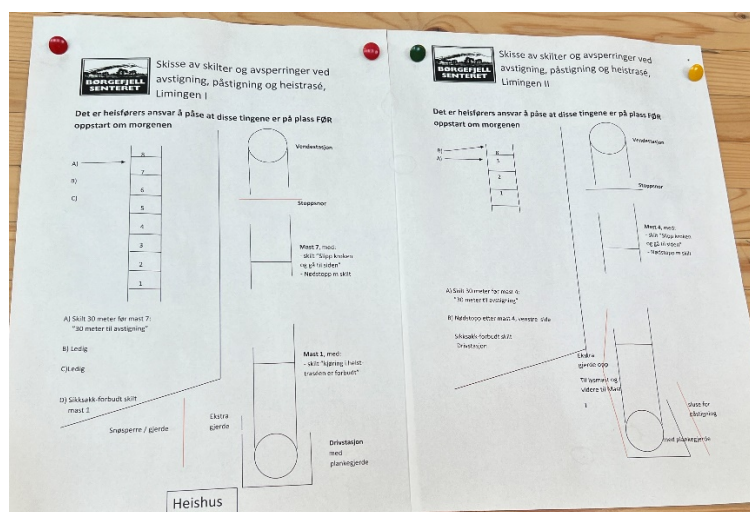
- Vi avdekket feil ved snorbrytere:
 - Snorbryter lå på bakken i kort-trekket, og var ikke festet i ene enden

- Snorbryterne på begge trekkene var for smale, slik at passasjerer kunne bli dratt på utsiden
- Område etter snorbryter var ikke preparert på lang-trekket

- Det manglet skikkelige motslag etter avstigning på begge trekkene
- Det var flere umerkede mellomavstigninger som ikke var tilrettelagt
- Det var utilfredsstillende håndtering av sikk-sakk-kjøring
- Vi fant flere umerkede/«uoffisielle» kryssninger av trekktraseer
- Vi observerte nedfart i trekk-trase
- Ødelagt medbringer var ikke tatt ut av drift
- Arrangementsplaner for skitrekke var ikke fulgt (herunder kontroll av skilting)

Vår vurdering

Funnene beskrevet ovenfor viser at dere ikke har et fungerende dokumentert sikkerhetsstyringssystem for å kunne drive anlegget sikkert. Funnene viser uklare ansvarsforhold, manglende opplæring og kompetanse, manglende håndtering av risiko og avvik, samt manglende etterlevelse av de instruksene dere har.

Dere har dokumentert instruks for sikker drift, men disse etterleves ikke. Dere mangler instruks for kontroller og vedlikehold.

Dere har oversikt over hvem som har fått opplæring i å kjøre skitrekkene, og hvem som er opplært i kontroller og vedlikehold, men har ikke dokumentert hvilke krav til kompetanse og opplæring disse skal ha.

Vi mener derfor dette er et klart brudd på forskriftens § 2-12 og 2-13.

2. Vedtak om utarbeidelse av en oppdatert risikovurdering

Børgefjellsenteret AS skal dokumentere risikovurderingen av skitrekkdrift som også inkluderer risikoforholdene beskrevet under «Hva vi fant under tilsynet» under varsel 1, med tilhørende tiltak.

Virksomhetens risikovurdering må sendes oss innen **30. august 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om taubaner § 2-13 bokstav c stiller hvordan jevnlige risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres, og § 2-14 stiller krav til at risikovurderingen skal gjennomføres i tråd med anerkjente metoder, og at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

Se funn under varsel 1. Funnene gjelder også for dette vedtaket.

Vår vurdering

Under vårt tilsyn avdekket vi en god del avvik som dere må ta inn i risikovurderingen, hvor dere også må identifisere risikoreduserende tiltak. Eksempler på slike forhold er snorbrytere som ikke

er skikkelig montert og for smale, sikk-sakk-kjøring, nedfart i trase, umerkede/ «uoffisielle» avstigninger, umerkede kryssninger og utformingen av motslag.

Manglende risikohåndtering er brudd på forskriftens § 2-13, bokstav c og § 2-14.

3. Vedtak om tilstrekkelig bemanning

Børgefjellsenteret AS skal dokumentere rutiner for å sikre at det til enhver tid er tilstrekkelig bemanning i anlegget.

Dokumentasjonen må sendes oss innen **30. august 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om taubaner, § 3-4, første ledd sier at taubaner skal bemannes med tilstrekkelig driftspersonell for å ivareta brukernes sikkerhet og unngå taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser.

Hva vi fant under tilsynet

- Det var ingen kjører til stede ved vår ankomst selv om begge skitrekke var i full drift.

Vår vurdering

Vi anser at ingen bemanning av skitrekke under drift er et klart brudd på forskriftens § 3-4.

4. Vedtak om oppdatering av vedlikeholdsplaner og etablering av rutiner for dokumentering av gjennomførte kontroller og vedlikehold

Børgefjellsenteret AS skal:

- Oppdatere planer for kontroll og vedlikehold slik at de også dekker neste runde med spesielle inspeksjoner.
- Etablere rutiner for å sikre at klemmeflytting blir dokumentert.

Oppdaterte vedlikeholdsplaner og rutiner for klemmeflytting må sendes oss innen **30. august 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om taubaner, § 3-12 andre ledd første punktum, krever at kontroll og vedlikehold av anlegget skal være lagt opp slik at det forebygger ulykker og alvorlige hendelser. Videre sier § 3-12 femte ledd at utført kontroll og vedlikehold skal være dokumentert. § 3-13 beskriver intervaller og omfang av spesielle inspeksjoner.

Hva vi fant under tilsynet

- Vedlikeholdsplaner mangler neste runde med spesielle inspeksjoner på langheisen
- Klemmeflytting var ikke dokumentert

Vår vurdering

Vi anser periodiske spesielle inspeksjoner som en viktig del av kontrollene som skal forebygge ulykker og alvorlige hendelser. Det er derfor viktig at også disse er med i vedlikeholdsplanene deres. At de mangler anser vi som et brudd på § 3-12 andre ledd.

Manglende dokumentering av klemmeflytting er et brudd på kravet forskriftens § 3-12 femte ledd om å dokumentere kontroller og vedlikehold.

5. Vedtak om etablering av rutiner for rapporteringer av ulykker og hendelser til Statens jernbanetilsyn

Børgefjellsenteret AS skal etablere og dokumentere en rutine for rapportering av ulykker, alvorlige hendelser og hendelser til Statens havarikommisjon og Statens jernbanetilsyn.

Rutinen må sendes oss innen **30. august 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om taubaner § 2-9 krever at virksomheten innen 72 timer skal sende en felles rapport til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon ved taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser, og at taubanehendelser skal rapporteres til Statens jernbanetilsyn innen 8 dager.

Hva vi fant under tilsynet

- I loggbøkene fant vi flere eksempler på hendelser som skulle vært rapportert til oss.

Vår vurdering

Manglende rapportering av ulykker og hendelser er et brudd på kravet i forskriftens § 2-9.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

10.05.2024

Øystein Ravik
avdelingsdirektør, tilsyn

Trond Østerås
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om taubaner (taubaneloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om taubaner §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-2017-05-22-29

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021